

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 1. De statu præsentis Controversiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81950)

visionis effectus in decreto. Ratio est, quia tale decretum metaphysicè connectitur cum effectu absolute futuro: neque potest convenire aliquod predicatum scientiæ visionis effectus in decreto, quod non conveniat decreto, ut constat à n. 173. Unde eodem modo, quo il-

lud decretum est causa per accidens effectus, ita illa scientia erit causa per accidens effectus. Scientia autem effectus in se ipso, ut ex dictis constat, nequaquam potest effectum illum causare.

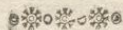
DISPUTATIO VIII.

DE NOTITIIS PRÆVIIS AD SCIENTIAM MEDIAM, QUÆ EST DE FUTURIS LIBERIS, CONDITIONATIS.

SECTIO I.

De Statu Præsentis Controversiæ.

442. Duplex distingui solet scientia conditionata, altera conditionata ex parte actus, & absoluta ex parte objecti: altera verò conditionata ex parte objecti, & absoluta ex parte actus. Conditionata ex parte actus est absoluta aliqua affirmatio, quæ daretur, si aliqua conditio poneretur: v. g. Si Deus prædestinasset Judam, daretur absoluta affirmatio talis prædestinationis. Absoluta ex parte actus, & conditionata ex parte objecti est, quæ absolute existit, sed non affirmat suum objectum absolute, sed conditionate: v. gr. si Judas fuisset prædestinatus, salutem obtinisset. Eodem duplici modo potest dici aliquod decretum conditionatum, scilicet conditionatum ex parte actus: si nimirum conditio apponatur, tanquam conditio ad existentiam decreti, & conditionatum ex parte objecti; quando nempe conditio apponitur tanquam conditio, sub qua decretum vult suum objectum. Insuper scientia conditionatorum est duplex: alia conditionatorum contingentium: & alia necessariorum: illa, est quæ cognoscit futura conditionata sub aliqua conditione conducente, & indifferente ad id, quod affirmat futurum, vel ad ejus oppositum. v. gr. Si Petrus vocetur auxilio A sufficienti, consentiet. Scientia verò futurorum conditionatorum necessariorum est illa, quæ futura necessaria cognoscit sub conditione non quidem indifferente, sed infallibiliter connexa cum futuro. v. gr. Si productio existat, existet effectus: etenim omnino necessarium est, & non contingens, quod, si detur aliquid essentialiter connexum cum effectu, existat effectus. Cæterum in præsentibus non agimus de hac scientia conditionata, quæ cum sit de objecto necessario, est scientia simplicis intelligentiæ; sed de scientia conditionata, quæ non habet conditionem essentialiter cum termino connexam.

Vix nata est scientia media, cum delata est ad Lusitanos Inquisitores, ubi ab omni censura declarata est immunis. Procurante autem Dominicano Bannes Primario Salmanticensi, delata est iterum ad Supremum Inquisitionis Hispaniæ Tribunal. Hinc etiam triumphans delata demum est ad Sanctissimum, ubi discussa jussu Clementis VIII. tunc regnantis post diuturnas, & acres disputationes indemnis extitit, atque ex Decreto Pauli Quinti *permissa liberè doceri, e-vulgarique*, qui omnium maximus triumphus fuit. Quin imò non solum Doctores nostri, verum etiam ab eo tempore & ipse Bannes eam probabilem appellavit, qui, cum morti esset proximus, dixit, se valde probabilem reputare sententiam Societatis, & quod contra eam conatus fuerat, solo studio veritatis egisse. Tum etiam Joannes Lallemander ex ordine Minimorum, qui *Tom. 1. de Deo uno disp. 8. pag. 250.* dixerat: *Modica auctoritatis sunt hæc in schola Theologica scientia media, & proinde exterminanda, neque ratione, neque auctoritate fulcitur: unde signum est, quod brevi corruet. Omnis enim novitas nulla valida ratione fulva, antiquitati aut citò, aut brevi cedit.* Postea tamen ipse palinodiam cecinit in cursu philosophico, ubi *Chyco 3. pag. 369.* hæc habet: *Quanti clamoribus contra eruditissimum Molinam, quoad suam de gratia efficaci, & scientia media sententiam actum est: ita ut res ad sedis Apostolicæ Judicium fuerit delata. His tamen non obstantibus alias jecit radices Molinistica opinio. Thomistica verò prædeterminatio jam dormitat etiam in eorum scholis.* Quam profundas autem radices jecerit, tradunt accuratè superiores historici. Historiam enim latè prosequuntur, Possinus, Henaus, Ripalda, Annatus: nos autem

rem ad scholasticas solum contentiones attendimus.

544. Suppono 1. Omnia absolute futura esse etiam futura conditionata, & non e contra, ut constat ex n. 446. Quinimò objectum liberum contingens non solum se extendit ad futura, verum & ad præterita, & præsentia, ut constat ex eodem numero. Hæc autem sciëntia conditionata plura continet; Tria enim reperiuntur in propositione conditionali hypothetica. Primum *conditio sub qua*, quæ dicitur hypothesis, seu antecedens; quia præsupponitur ex parte causæ ad effectum. Secundum *Res, quæ affirmatur, vel negatur*, & dicitur consequens, & eventus, seu conditionatum. Consequens, quia comparatur ad conditionem præsuppositam: eventus, & conditionatum; quia attingitur ut affectum conditione. Tertium: *Habitudo conditionis ad rem sub illa conditione affirmatam, vel negatam*. Exemplum sit in hac propositione. *Si est ignis, calefacit*. *Ly si est ignis*, dicitur hypothesis, seu conditio, quæ neque affirmatur, neque negatur existere; sed concipitur præscindendo ab affirmatione, & negatione. *Ly calefacit*, explicat calefactionem, quæ est res affirmata sub illa conditione. Tandem *necessitas ipsa, quæ ignis existens purificata illa conditione infert calefactionem*, est habitudo prædictæ conditionis ad prædictum conditionatum. Exinde

545. Suppono 2. Habitudinem conditionis ad conditionatum juxta diversam naturam suam, diversas etiam inferre conditionales propositiones 1. enim si conditio identificatur realiter, vel connectitur essentialiter cum conditionato, resultat conditionalis necessitaria, ut in istis: *Si est homo, est animal: si est actio productiva termini, est terminus productus*. 2. Si conditio repugnat termino, resultat conditionalis impossibilis. v.g. *si est homo, est equus*. Verum hæc omnia cum sint de veritate, aut falsitate necessaria sub ea conditione, non pertinent ad sciëntiam mediam, sed ad sciëntiam simplicis intelligentiæ, quæ ex dictis à n. 243. attingit omnes veritates necessarias, de quibus hic non agimus. 3. Si habitudo conditionis ad conditionatum non est necessitatis, neque repugnantia, sed indifferentiæ, quatenus conditio ex se potest componi cum conditionato, & cum illius carentia, tunc resultat conditionalis contingens.

546. Cæterum hæc conditionalis contingens duplex etiam est: altera, cujus conditio conducit aliquo modo ad conditionatum, & aliquo modo removet oppositum. v.g. Si Petrus per auxilium divinæ gratiæ vocetur, consentiet: si legat librum spiritualem, convertetur. Altera est, cujus conditio nullo modo conducit ad conditionatum potius quam ad oppositum. v.g. Si Petrus rideat, Turca dormiet. Unde hæc secunda vocatur conditionalis de conditione disparata, & melius, quam per sen-

R. P. Gorman Theolog. Tom. I.

sum hypotheticum explicaretur per particulam *quando* significativam casualis existentiæ, ut accuratè notavit Exim. Doctor in *Opusc. lib. 2. de sciëntia conditionata* c. 6. Sic exponitur illud, quod dixit Eliseus Regi Syriæ 4. Reg. 13. *Si percussisses quinquies, aut sexies, si ve septies, percussisses Syriam usque ad consummationem*; ubi non est connexio causalis, ut per se patet: sed est concomitantia ex voluntate Dei Prophetæ revelata: adeoque non de ista, sed de prima, quæ vocatur de conditione conducente, suam dicit Originem controversia nostra. Ac proinde de sola illa priori est diffidendum in præsentia, exinde

547. Suppono 3. Aliquas propositiones conditionales, quæ ad primam speciem apparent contingentes, seu habentes conditionem absque necessaria connexionione cum conditionato, reverà non esse tales, cum sæpe lateat connexio consistens in decreto efficaci libero Dei, infallibiliter connectente conditionem cum conditionato, quod maximè notandum est, ne controversia præfens in alienum sensum detorqueatur. Talis est propositio illa Christi *Joan. 16. Si enim non abiero, Paraclitus non veniet ad vos*. Ratio est, quia in ea conditione includitur decretum efficax Dei de non mittendo Spiritum Sanctum, antequam Christus ascenderet ad Patrem. Talis etiam est ista propositio de Fide: *Si Peccator è vita decesserit cum penitentia finali, salutem æternam consequetur*. Cum in ea conditione includatur decretum efficax Dei, dandi gloriam cuicumque peccatori ex vita discedenti cum penitentia finali. Quamobrem conditio antecedens in prima propositione, sub qua negatur adventus Spiritus Sancti, non est sola negatio Ascensionis Christi, sed ea simul cum prædicto decreto. Sic etiam in secunda propositione conditio antecedens, sub qua affirmatur consecutio gloriæ, non est sola penitentia finalis, sed illa prout affecta decreto de gloria danda tali penitenti.

548. Exinde prædictæ veritates non pertinent ad sciëntiam mediam, sed ad sciëntiam simplicis intelligentiæ, & ad sciëntiam visionis. Ratio est, quia per sciëntiam visionis videt Deus existentiam talis decreti, quo constituitur conditio earum veritatum; cum ad sciëntiam visionis spectet videre omnia existentia, ut constat à n. 243. Per sciëntiam autem simplicis intelligentiæ cognoscit Deus necessariam connexionem decreti promissivi cum effectu promisso: cum ad hanc sciëntiam pertineant omnes veritates necessariae, ut ex eodem n. constat. Propter eandem rationem pertinent ad sciëntiam simplicis intelligentiæ istæ, & similes conditionales veritates necessariae. Si detur in Deo decretum efficaciter prædefiniens liberam peccatoris conversionem, existet libera conversio. Unde de hujusmodi conditionalibus, quarum conditio necessariam habet connexionem cum conditionato, utpote

utpote ad scientiam mediam non pertinentibus, in præfenti non agimus, sed de illis, quæ ex parte actûs primi per se requisiti ad eventum nullam cum illo habent metaphysicam connexionem.

549. Supp. 4. Sententiam nostram de scientia media solum posse impugnari ab adversariis duplici via: nimirum, vel probando Deum non cognoscere infallibiliter, sed solum conjecturaliter futura libera conditionata: vel probando ea solum cognoscere in decreto subiectivè absoluto, & objectivè conditionato, de quo n. 456. Primam viam aggressi sunt initio exorta controversia antiqui Thomistæ docentes Deum solum cognoscere infallibiliter inclinationem voluntatis, ipsos autem actus non cognoscere, nisi probabiliter, & conjecturaliter. Verùm rationum pondere à nostris auctoribus convicti eam sententiam reliquerunt moderni Thomistæ, & jam nobiscum consentiunt docentes Deum etiam infallibiliter cognoscere ipsos actus conditionatè futuros. Quod autem Joannes à S. Thoma, Vives, & Gonetius suos exultare conantes dicunt antiquos Thomistas nunquam negasse scientiam Dei infallibilem circa futura conditionata, adeoque triumphos, quos tanta verborum pompa nostri decantant, leves foliorum sonitus, & inanes umbras esse, parum quidem refert; cum Thomistarum antiquorum opera extant, quæ triumphos nostros non inanes, sed veros esse facile comprobant. Sin autem, audiamus adversariorum fundamenta.

550. Respondet igitur primò Gonetius, Ledesmam, & alios Dominicanos, nunquam negasse scientiam certam futurorum conditionatorum fundatam in decretis divinis conditionatis ex parte objecti, de quibus postea, sed solum scientiam conditionatam certam conditionatorum in causis contingentibus. Contra tamen, quia Gonetius non legit Ledesmam, neque suos auctores; ergo nulla est responsio. Probatur Antecedens, quia Ledesma Tractat. de Divinæ Gratiæ auxiliis Editionis Salm. ann. 1611. disp. 2. de Scientia Futurorum pag. 577. ita ait: *Secundus modus explicandi istam sententiam est aliorum, qui dicunt, quod Deus cognoscit hæc futura conditionata in prædeterminatione sua voluntatis, & in decreto illius, quo prædeterminavit, quid esset futurum non absolute, sed sub conditione: si hæc vel illa circumstantia poneretur.* Et pag. 582. agens de hac sententia ait: *Secunda Conclusio. Prima sententia juxta secundum modum declarata est falsa, & improbabilis. Hanc conclusionem docent omnes auctores secunde sententiæ, & præcipue omnes illi, qui sequuntur doctrinam D. Thoma.*

551. Insuper eodem tom. pag. 574. ait: *In hac difficultate sunt duæ oppositæ sententiæ inter Do-*

ctores: prima sententia est affirmativa videlicet, quod in Deo verè est scientia certa, & infallibilis futurorum conditionatorum. Hanc sententiam quidam moderni Theologi, qui non sunt ex schola D. Thoma, ut Molina, Valentia, Vasquez, Suarez, &c. Et pag. 519. ait: Secunda sententia est omnino huic opposita, quæ quidem docet, quod in Deo non reperitur talis scientia conditionata istorum futurorum conditionatorum. Docet enim ista sententia, quod potest Deus per conjecturas aliquo modo cognoscere, quid causa libera faceret, si in tali occasione cum istis, vel illis conditionibus constitueretur. Non tamen potest certa, & infallibili scientia id cognoscere: atque adeo potest quidem Deus judicare, quid foret verosimilius, vel probabilius in tali eventu; non tamen potest definitum judicium ferre, hoc esse, aut fieri, si illud fieret. Et subjungit: Hanc sententiam sequuntur omnes discipuli D. Thoma, qui in hac tempestate interpretantur illum, & omnes, qui sequuntur ejus doctrinam in materia de auxiliis Divinæ Gratiæ.

Rurfus Mag. Joannes Gonzalez de Albelda, Dominicanus Primarius Complutensis tom. 1. in primam partem Editionis Complut. 1621. disp. 44. sect. 2. n. 8. hæc habet: *Prima sententia est aliquorum juniorum Thomistarum, qui dicunt ejusmodi futura solum cognosci à Deo conjecturaliter; vel certitudine quadam morali, non autem certitudine Logica, aut Metaphysica excludente omne dubium ex parte rei cognita: Existimant enim, quod solum cognoscuntur à Deo ex vi connexionis cum conditionibus præsuppositis, ac subinde, cum connexio ejusmodi non sit formalis, seu necessaria necessitate illationis, non cognoscuntur certo, & infallibiliter, sed solum conjecturaliter, vel quadam certitudine morali majori, aut minori juxta majorem, aut minorem connexionem cum conditionibus præsuppositis. Ex hac autem inferunt, quod, quando conditiones sunt disparatæ, aut omnino remotæ, talia futura conditionata nullatenus cognoscuntur à Deo. Hanc sententiam latè defendit M. Balathasar Abarete Dominicanus tom. 1. in primam partem editionis Vallisoletanæ, anno 1605. contr. 56. §. 3. De decreto autem illo subiectivè absoluto, & objectivè conditionato, quod recentes Thomistæ necessarium judicant, ut Deus cognoscat infallibiliter futura conditionata, non est, quod dicamus; cum satis superque de illo dixerint antiqui Thomistæ; Legatur Zumel in Commentario supra primam partem D. Th. tom. 1. edit. Salmant. 1590. ibi enim quæst. 14. art. 13. disp. 8. concl. 3. hæc habet: *Respondent nonnulli, quod, licet Deus non prædeterminaverit illa, ut sint, vel ut forent aliquando, nihilominus prædeterminavit, ut essent; si tales apponerentur circumstantia. Ridicula sanè responsio, quæ Deum imperfectum reddit: Hæc illi.* Ergo Gonetius Auctores Thomistæ non legit: exit*

exinde non miror, quòd iste Auctor externos Doctores non legir: qua de causa dicit opus quoddam Anonymum, cui titulus, *de Ordine, de que Priori, & Posteriori*, in quo sententia antiquorum Thomistarum continetur, esse Claudii Tifani Jesuitæ. Cæterum ad dandum nomen Anonymo non satis est, quòd Gonet id asserat, sed probare, negamus enim, tale opus esse talis auctoris. Ratio est, quia in nova societatis Bibliotheca, in qua hujus Auctoris omnia opera recensentur, nulla, vel minima talis operis fit mentio.

553. Respondet secundo Gonet, quòd futurum dupliciter considerari potest, vel per ordinem ad causas creatas, vel per ordinem ad D E I decretum. Primo modo, ait, cognoscuntur à D E O futura conditionata cognitione objectivè conjecturali, & subjectivè infallibili. Secundo verò modo cognoscuntur à D E O cognitione tam objectivè, quam subjectivè infallibili. Hæc autem responsio non venit ad rem. Quia modò non querimus de medio, in quo DEUS cognoscat certissime, & infallibiliter futura conditionata: sed investigamus sensum antiquorum Thomistarum, quos recentes Thomistæ deserunt; & ad nostra castra confugiunt. Nihilominus gratulor Gonet, qui ex hac distinctione ostendit, quàm debilia sint argumenta, quæ demonstrationes appellabat probando non posse DEUM cognoscere possibilia in se ipsis. Argumentum enim ipsius appositum num. 360. hoc erat: In D E O nequit admitti duplex modus cognoscendi, quorum unus sit alio perfectior: adeoque cum cognitio possibilem in divina essentia sit perfectior modus cognoscendi, quàm modus cognoscendi illa in se ipsis, ex eo, quòd DEUS cognoscat possibilia in se ipso, nequit illa cognoscere in se ipsis. Modò sic: atqui etiam modus cognoscendi futura conditionata infallibiliter tam objectivè, quàm subjectivè est perfectior quàm modus cognoscendi conjecturaliter objectivè, ut ex terminis patet; ergo ex eo, quòd hunc duplicem modum non neget adversarius, sed asserat, pariter tenetur asserere illam suam demonstrationem inanem esse. His positis

554. Affero cum nostris, & Thomistis Junioribus, DEUS certò, & infallibiliter cognoscat futura contingentia conditionata. Probatum primò ex Scriptura 1. Reg. cap. 23. ubi David consuluit Dominum, an Ceilæ ipsi traderent Sauli, si Ceilæ maneret; & an si maneret ipse David Ceilæ, descensus esset Saul? Respondit Dominus: *Descendet, tradent.* Quibus in verbis revelavit DEUS duos eventus conditionatos: de descensu Saulis, & de Ceilæ traditione,

si David maneret Ceilæ; quos eventus evitavit David, tollens conditionem per fugam. Modò sic: Veritas revelata non solum est animus Saulis ad descensum: & Ceilæ traditionem: sed traditio & descensus; si maneret ibi David, ut constat ex textu; ergo veritas à D E O præscita fuit eventus omnino contingens; & conditionatus; blasphemum enim est aut verum DEUM revelasse, quod non præcognoverat; aut revelasse modò exposito falsitati; ergo infallibiliter fuit in cognitione D E I conditionatus descensus Saulis; & conditionata traditio Ceilæ: etenim; ut per se notum est, & tradit Augustinus *Tract. 37. in Joannem* divinitas non opinatur.

Probat. 2. ex 3. Reg. 11. Ubi ne Filii Israël ingrederentur ad Filias Gentium, ait Deus: *Non ingrediemini ad eas, neque de illis ingredietur ad vestras: Certissime enim avertent corda vestra, ut sequamini Deos earum.* Ubi DEUS prædixit conditionatam aversionem cordis Filiorum Israël sub conditione, quòd ingrederentur ad Filias Gentium. Quod cognovit non quidem conjecturaliter, sed certissime, ut patet ex textu; ergo &c. Confirm. 1. ex illo Christi, *Matth. 11. cit. num. 241.* ubi futura libera conditionata assertivè Christus pronunciat; ergo &c. Confirm. 2. *Ex Sap. 4.* ubi de iusto dicitur: *Raptus est, ne malitia ejus mutaret intellectum;* ubi ad tollendum è vivis iustum dirigitur DEUS ex prænotitia de malis operibus, quæ iustus faceret, si diutius viveret. Hic enim est verus hujus scripturæ sensus teste Augustino *cap. 8. de Correctione & gratia*, ubi hæc habet: *Respondent, si possunt, cur illos DEUS, cum fideliter, & pie viverent, non tunc de Vita hujus periculis rapuit; ne malitia mutaret intellectum eorum; & ne silitio detriperet animas eorum.* Utrum hoc in potestate non habuit, an eorum mala futura nescivit? nempe nihil horum, nisi perversissime atque insanissime dicitur; ergo &c.

Cæterum in hoc D. Augustini testimonio 556. valde notandum est, S. Doctorem non asserere DEUM moveri ex Operibus conditionate prævisis tanquam ex meritis dignis præmio: præmium enim solum correspondet meritis absolutis. Quis enim dicat, me teneri dare præmium Petro; ex eo, quòd, si vixisset certum annos, confecisset domum, quæ præmio & mercede esset digna? solum ergo ait Augustinus: DEUM ex præscientia operum conditionatorum in sua misericordia moveri ad rapiendum iustum è vivis, ne amittat Justitiam, quod clarè explicat, & decidit ipse Augustinus *tom. 7. Lib. de Prædestinatione cap. 15.* ubi hoc hæreticorum argumentum sibi objicit per hæc verba: quòd si

forſitan dicunt pœnitentibus peccata dimitti, & imò ipſos non baptizari in parvula ætate morientes, quia præſciti ſunt pœnitentiam, ſi viverent, non acturos, eos autem, qui baptizantur, & parvuli de corporibus exeunt, DEUM præſcire, acturos pœnitentiam fuiſſe, ſi viverent. Reſp. Auguſtinus huic objectioni cap. 14. per hæc verba: *Raptus eſt ne malitiâ mutaret intellectum ejus, dictum eſt, enim ſecundum periculâ vitæ hujus, non ſecundum præſcientiam DEI, qui hoc præſcivit, quod futurum erat, non quod futurum non erat, id eſt, quod ei mortem immaturam fuerat largiturus, ut tentationum ſubtraheretur incerto, non quod peccaturus eſſet.* Unde Auguſtinus non negat ſcientiam conditionatam, ſed eam ſupponit, ſupponendo juſtum raptum immature, ne malitiâ mutaret intellectum ejus, negat autem præſcientiam de peccato abſolute futuro, quia tale peccatum abſolute futurum non erat, & DEUS non cognoviſſet futurum eſſe, quod futurum non eſt.

557. Quin imò, ut accuratè notavit Exim. Doctor in Opusculis libr. 2. de Scientia futurorum conditionatorum contingentium cap. 3. num. 8. hoc nomen præſcientia, eſt aliquando ſumatur pro omni ſcientia divina priori prioritate temporis ad quemcunque effectum creatum, aliquando verò apud SS. Patres ſolum ſumitur pro ſcientia illius rei, quæ poſtea abſolute erit, quatenus præſcientia dicit præcedentiam ad rem ſubſequentem, ſicut ergo hic mundus non dicitur præcedere, ſeu antecedere alium, quia alius mundus nunquam erit, ita ſcientia DEI de illis futuris conditionatis, quæ nunquam erunt, non dicitur præſcientia, ſive præcedentia, ſumpta præſcientia, in hac ſecunda ſignificatione; ex quo componuntur varia SS. Patrum teſtimonia, quorum aliqua concedunt præſcientiam de futuris conditionatis, alia negant, componuntur quidem facile. Nam prima loquuntur de præſcientia ſumpta in prima ſignificatione, alia verò de præſcientia ſumpta in ſecunda ſignificatione. Sic Damascenus in Dialogo contra Manicheos: *Prænotio eſt, quæ futura ſunt, antequam in actum procedunt, noſſe.* Anſelmus libr. de Concordia præſcientiæ & prædeſtinat. *Quapropter cum dicimus, quia quod Deus præſcit futurum, necesse eſt eſſe futurum, non aſſerimus ſemper, eſſe rem neceſſitate futurum, non enim poteſt futurum ſimul eſſe non futurum. Idem ſenſus eſt, ſi ſic dicitur, ſi DEUS præſcit aliquid, non addendo futurum, quoniam in præſcire intelligitur futurum.* Hugo de S. Victore primo de Sacram. Part. 2. cap. 8. diſtinguens ſcientiam DEI à præſcientia, ait: *Si futura non eſſent, fore quidem in DEO ſcientiam, non*

tamen præſcientiam, & addit: *Ille, quæ præſcientia eſt, ſcientia fuiſſet, etiamſi præſcientia non fuiſſet, ſi futurum aliquod non fuiſſet.* Idem etiam affirmant Magiſt. ſententiarum, & alii Theologi. Hoc ergo ſolum ſenſu negant PP. præſcientiam contingentium conditionatè tantum futurorum, ex quo ſoluta manent argumenta adverſariorum ab authoritate deſumpta.

Probat. 2. Ratione fundamentali: Deus 558. cognoviſſet certè & infallibiliter, quidquid eſt verum, affirmabile; aliter intellectus divinus non eſſet incapax omnis ignorantie: atqui unum eſt duobus, nempe Petrus conſentiet, ſi conſtitutus ſit proximè potens ad conſenſum, Petrus non conſentiet, ſi conſtitutus ſit proximè potens ad non conſenſum, eſt verum affirmabile, ergo Deus cognoviſſet unum ex his duobus, & conſequenter haberet aliquam ſcientiam conditionatâ certam. min. prob. quia poſito eo actu primo proximo, vel conſentiet Petrus, vel non conſentiet? Hæc enim eſt vis contradictoniorum, ut non poſſint ſimul exiſtere, neque ſimul deficere, adeoque poſito eo actu primo proximo, impoſſibile eſt non ſolum, quòd exiſtant ſimul conſenſus, & non conſenſus Petri, ſed etiam quòd ſimul deficient, ergo neceſſarium eſt unum eſt duobus, vel quòd exiſtat conſenſus, vel quòd non exiſtat; ergo una eſt duabus propoſitionibus debet eſſe vera, vel quòd conſentiet Petrus, ſi ponatur ea conditio, vel quòd non conſentiet. Unde unam ex his veritatibus debet DEUS certè cognoviſſe. Conſirm. variis PP. teſtimoniis videndis apud Henao à num. 59. & variis quæſtionibus, quas ſupponunt, de quibus infra agemus num. 577. Exinde

Fit primò. DEUM certè & infallibiliter 559. cognoviſſe futura contingentia conditionata, etiam non revelata, nec cum Univerſis rebus connexa. Ratio eſt, quia non minus unum eſt duobus contradictonis eſt verum, adeoque & cognoviſſet ab intellectu divino circa non revelata, quàm circa revelata, quin imò non poteſt Deus revelare actus noſtros liberos, qui erunt, niſi quia præcognoviſſet, ut conſtat ex dictis. Fit ſecundò. Solum manere controverſiam inter ſcholam noſtram, & Thomiſticam modernam, pro admittenda, vel rejicienda ſcientia media ex ſecunda via, quam aſſumebant, nimirum ex neceſſitate decreti efficaciſſe ſubjectivè abſoluti, & objectivè conditionati per ſe requiſiti, ut DEUS cognoviſſet futura contingentia conditionata. Etenim ſi hoc requiratur, repugnabit ſcientia media, ſi autem hoc non requiratur, vel cum libertate repugnet, erit neceſſaria, & innegabilis ſcientia media, neque diſtant multum ab iſta Thomiſtarum via communiter Scotiſtæ, requirentes decretum efficacax

tax DEI, ut ipse cognoscat futura contingencia conditionata, cum hoc discrimine tantum, quod illi Scrituræ negant tale decretum, etsi per se prævium, inducere physicam præmotionem, purificata conditione, utpote superflua, ideòque appellant decretum prædefinitivum; quod Thomistæ vocant prædeterminativum; cæterum iisdem argumentis utrumque dicendi modum impugnabimus, & scientiam mediam stabilimus, postquam dissolverimus argumenta antiquorum Thomistarum, pro quo fit

SECTIO II.

Solvuntur opposita.

360. **Objic. 1.** Augustinus exponens illud Sapientia 4. *Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus*, ait: *Dicitur est enim secundum pericula vite hujus, non secundum præscientiam DEI, qui hoc præcavit, quod futurum erat, non quod futurum non erat*, ut ex num. 556. Ergo DEUS non habet scientiam infallibilem de futuris conditionatis. Resp. Conc. antecedens, & nego consequentiam, quia Augustinus negat ibi præscientiam sumptam præscientia pro scientia antecedente ad rem, quæ postea erit, ex dictis num. 557. Adeòque cum futura purè conditionata nunquam ponenda sint à parte rei; non habet in eo sensu Deus eorum præscientiam. Revera cum certò DEUS sciat, quod, si poneretur ea causa, poneretur etiam talis effectus, exinde habet infallibilem scientiam de talibus futuris; neque volumus contendere de Voce præscientia; cum hæc habeat duplicem significationem, ut eodem numero diximus, quarum una comprehendit omnem scientiam; secus alia, quoad scientiam autem dubitare non licet de mente Augusti ut ex num. 555.

361. **Objic. 2.** Scientia formaliter conditionata ratione particulari claudit plures imperfectiones, prima est compositio, & pluralitas conceptuum; quia componit conditionatum cum conditione; secunda est discursus, quia idem est, si sol oritur, dies est, atque sol oritur, ergo dies est. Tertia; quod sit simplex apprehensio conditionis, quia neque negat, neque affirmat conditionem. Quarta; quod est abstractio, & præcisio, quia, quando Petrus absolute tentatur, & peccat; scis entia dicens: Si Petrus tentetur, peccabit, præcindit peccatum, & tentationem ab existentia absoluta, quam in re habent. Ergo scientia est valde imperfecta, adeòque repugnat. Respond. Neg. antecedens. Nulla enim invenitur imperfectio ex enumeratis; non quidem prima, cum non invenitur compositio ex pluribus entibus realiter distinctis: nam scientia media est realiter indivisibilis, pluraque comprehendit simplici actu, sicuti est scientia visionis, per quam

cognoscit DEUS absolutam existentiam tentationis, & peccati Petri, modo, quo in signo peccati cognoscibiles sunt. Secunda imperfectio; nempe discursus non reperitur in aliquo signo rei perfecte cognoscibilis, quin pro eo signo perfectissime à DEO cognoscatur, quod requirebatur ad discursum, ut ex n. 238.

Neque datur tertia imperfectio ratione apprehensionis conditionis: nam in signo hypothesis illa neque est affirmabilis, neque negabilis; adeòque attingit illam apprehensivè quoad existentiam affirmando simul, quod non repugnat, si pohatur. Cum hoc pro eo signo verè cognoscibile sit; neque reperitur 4. Imperfectio; cum scientia conditionata non præcindat unum prædicatum tentationis ab alio, sed attingat omnia omni modo, quo pro eo signo sunt verè attingibilia. Licet enim scientia conditionata abstrahat ab existentia absoluta objecti, nulla tamen est imperfectio; cum pro eo signo nondum sit objectum cognoscibile ut absolute futurum, & divina cognitio non possit cognoscere objectum aliter, ac est, quæ de causa apud ipsos antiquos Thomistas scientia simplicis intelligentiæ non est imperfecta, quamvis non affirmet objectum ut absolute futurum, eo quod in signo scientiæ simplicis intelligentiæ objectum adhuc non sit absolute futurum; sed sit signum indifferens ad futuritatem, & non futuritatem; pariter ergo in casu nostro.

Objic. 3. DEUS ab æterno habet scientiam absolutam Vocationis D. Petri, & consensus illius; ergo nequit habere scientiam conditionatam consensus divi Petri, si vocetur. Probat. consequentia. Quia stulta est affirmatio conditionata de objecto, quando objectum est absolute futurum; nemo non prudens, dum cognoscit se scribere calamum, diceret, si haberem calamum, scriberem; ergo &c. Resp. Conc. ant. & dist. consequentiam; nequit habere scientiam conditionatam conceptam pro eo signo scientiæ visionis, vel pro posteriori ad illam conc. pro signo priori, & independente à scientia visionis neg. consequent. neque hoc est stultum, & Otiosum, quod pro signo priori, ac independente ab existentia absoluta consensus, pro quo signo nondum est cognoscibilis ut absolute, sed solum ut conditionatè existens; cognoscatur solum per scientiam conditionatam; hæc enim est perfectio divini intellectus cognoscentis rem modo; quo est cognoscibilis. Exinde ad probationem dist. eodem modo antecedens, & neg. consequent. nam non repugnat, quod jungantur in Deo pro diversis signis illæ scientiæ, sicut in adversariorum sententia scientia simplicis intelligentiæ, quæ est pro signo priori, conjungitur cum scientia visionis, quæ est pro signo posteriori.

Neque ex eo, quod posita vocatione Petri ablo-